

CAM-DRIN DOMESTIG YR HENOED

Mae ymagweddau cam-drin domestig wedi rhoi pwyslais ar drais partner yn hanesyddol. Yn fwy diweddar, bu cydnabyddiaeth o gam-drin teulu a rhwng cenedlaethau, yn arbennig o ran y ffyrdd y gall wahaniaethu.

Mae Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 yn nodi bod rhyddid o gam-drin ac esgeulustod yn agwedd allweddol o les unigolyn. **Mae Trais Domestig yn gategori cydnabyddedig o gam-drin sy'n effeithio ar bobl hŷn.**

Gall oedolion a phobl ifanc gam-drin rhieni a pherthnasau eraill yn rhywiol.

Oedolion ifanc yw prif droseddwy'r cam-drin ariannol fel arfer.

Gall cam-drin mewn perthnasau agos gael ei ystyried fel un o 3 math:

- Cam-drin hen – pan mae cam-drin yn parhau mewn hen oed.
- Cam-drin diweddar – pan mae cam-drin yn bod mewn perthnasau newydd.

Ystyriwch effaith cam-drin ar bobl gydag anghenion gofal a chefnogaeth ychwanegol. Gall rhai dioddefwyr cam-drin domestig fod heb y gallu i wneud penderfyniadau penodol drostyn nhw eu hunain neu hyd yn oed gydnabod eu bod yn cael eu cam-drin.

Gwnewch yn siŵr y caiff unrhyw niwed uniongyrchol ei reoli.

- Osgowch wneud rhagdybiaethau am anghenion yr unigolyn.
- Rhowch gyfleoedd am ddatgeliad.
- Trafodwch gynllunio er diogelwch. Anogwch y gofalwr i geisio cefnogaeth.

Mewn perthynas â pheryglon uniongyrchol, cysylltwch â'r Heddlu. Dylid cwblhau Adroddiad Diogelu Oedolion hefyd (gweler gwefan Bwrdd Diogelu Gogledd Cymru am ragor o fanylion

**Live Fear
Free Helpline**

Providing confidential support
and information on domestic
abuse, sexual violence and
violence against women in Wales

**Llinell Gymorth
Byw Heb Ofn**

Darparu gwybodaeth a chefnogaeth
cyfrinachol ynghylch trais domestig,
trais rhywiol a thrais yn erbyn merched
yng Nghymru

0808 80 10 800

Os yw plentyn neu oedolyn rydych chi'n ei adnabod mewn perygl dybryd ffoniwch 999 neu ffoniwch 101 os ydych chi'n credu bod trosedd wedi ei chyflawni.

<http://www.bwrdddiogelugogleddcymru.cymru/>